

**Programma van maatregelen bij Archeologienota met
beperkte samenstelling:
Loswal 1B2, Antwerpen
(prov. Antwerpen)**

Robby Vervoort
Freelance Senior Archeoloog
Borgerhout, februari 2021

Titel

Programma van maatregelen bij
Archeologienota met beperkte samenstelling:
Loswal 1B2,
Antwerpen (prov. Antwerpen)

Auteur

Robby Vervoort

Opdrachtgever

Alpha Studieburo bvba

Projectcode

2021B338

Plaats en datum

Borgerhout, februari 2021

Reeks en nummer

RVFSA-Rapport, 104

Inhoud

1. Technische fiche/administratieve gegevens	3
2. Inleiding	6
3. Onderzoeksvragen.....	6
4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied	7
5. Programma van maatregelen.....	7

1. Technische fiche/administratieve gegevens

Naam site

Antwerpen, Loswal 1B2
(21-ANT/LOS-2021B338)

Ligging

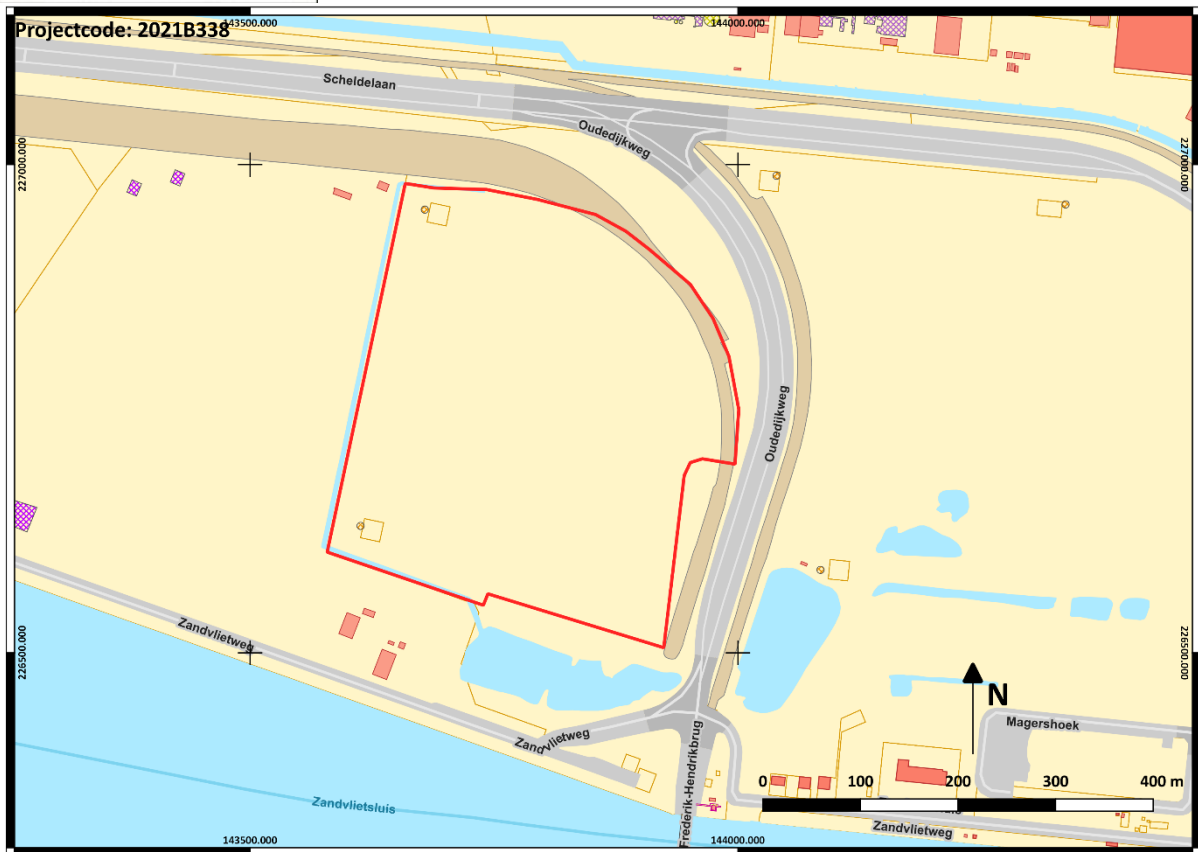
Antwerpen, 2040 Antwerpen,
Scheldelaan 601

Kadastrale gegevens

Gemeente Antwerpen,
Antwerpen 20ste AFD, sectie D
Perceelnrs: 255I3, 255X2, 255Y2

Bounding Box

X 143578,4 Y 226602,8
X 143738,0 Y 226549,7
X 143923,7 Y 226505,2
X 143953,9 Y 226694,9
X 143997,5 Y 226692,5
X 144001,5 Y 226752,1
X 143950,7 Y 226875,9
X 143855,5 Y 226947,3
X 143660,2 Y 226982,3

Figuur 1: Kadasterkaart met aanduiding onderzoeksgebied

<i>Onderzoek</i>	Archeologisch en geschiedkundig bureauonderzoek
<i>Projectcode</i>	2021B338
<i>Opdrachtgever</i>	Alpha Studieburo bvba
<i>Contactpersoon opdrachtgever</i>	Gerda Peiffer
<i>Uitvoerder</i>	Robby Vervoort. Freelance Senior Archeoloog. Research & Consultancy.
<i>Erkend archeoloog</i>	Robby Vervoort OE/ERK/Archeoloog/2016/00126
<i>Nummer wettelijk depot</i>	Niet van toepassing
<i>Termijn</i>	8 februari – 21 februari

Geplande ingreep

Aanleggen terreinverharding, optrekken lichtmasten, plaatsen en verplaatsen megaports-installatie.

Geldende wetgeving en voorwaarden

Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014. De nota werd opgesteld overeenkomstig de Code van Goede Praktijk. De totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft, bedraagt 3000m² of meer en de geplande bodemingrepen meer dan 5000 m² bedragen, zoals bepaald in artikel 5.4.2 van het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 en is gelegen buiten een zone waarop lagere oppervlaktecriteria van toepassing zijn.

Randvoorwaarden

De terreinen zijn volledig binnen industriezone gelokaliseerd

Doelstelling

Het doel van deze archeologienota is om via de tot op heden beschikbare bronnen (bureauonderzoek) na te gaan wat het archeologische potentieel van het projectgebied is, wat de mogelijke bedreigingen zijn voor het eventueel aanwezige bodemarchief, en hoe hiermee dient omgegaan te worden.

Vraagstelling

- Wat is het recente gebruik van het projectgebied?
- Wat is de impact van de geplande werken?

Thesaurus

Archeologienota met beperkte samenstelling, bureauonderzoek.

2. Inleiding

Deze archeologienota met beperkte samenstelling heeft betrekking de aanvraag van een stedenbouwkundige vergunning te 2040 Antwerpen, Scheldelaan 601. De archeologienota heeft een beperkte samenstelling gezien de aard van de geplande bodemingrepen en de locatie van het projectgebied in de haven van Antwerpen op de rechteroever van de Schelde. Een zone die gekenmerkt wordt door de aanwezigheid van een dik pakket opgespoten aarde die het eventueel aanwezige bodemarchief afdekt.

3. Onderzoeksvragen

In het kader van een omgevingsvergunningsaanvraag diende een archeologienota aan de aanvraag te worden toegevoegd. Gezien de ligging van het projectgebied, op de rechteroever van de Schelde in het havengebied, werden de geplande bodemingrepen afgetoetst tegen de dikte van de aanwezige pakketten opgespoten aarde in dit deel van de haven. De opgespoten grond is afkomstig van de uitbreidingsfase van de haven vanaf het midden van de 20ste eeuw toen verschillende van de in de directe omgeving van het projectgebied aanwezige dokken werden uitgegraven.

Hieruit bleek dat ter hoogte van het projectgebied pakketten opgespoten grond aanwezig waren met een dikte van minstens 10 meter. Aangezien de geplande bodemingrepen nergens dieper gaan dan 2 meter onder het maaiveld werd besloten dat er geen impact op het al dan niet aanwezige bodemarchief zou plaatsvinden en dat de archeologienota met beperkte samenstelling volstond om aan te tonen dat er geen bijkomende onderzoeken dienen te worden uitgevoerd aangezien het archeologische erfgoed door de geplande ingrepen niet wordt bedreigd.

- *Wat is het recent gebruik van het projectgebied?*

Het projectgebied is gelegen op de rechteroever van de Schelde in de alluviale poldervlakte. Dit gebied werd sinds het midden van de 20ste eeuw echter omgevormd tot havengebied en wordt heden gekenmerkt door industriële en haveninfrastructuur. Ten tijde van de havenuitbreiding werd het volledige landschap ter hoogte van het projectgebied bedekt onder een pakket opgespoten grond van minstens 10 meter dik. Alle sporen van het oorspronkelijke landschap en de oorspronkelijke bodem werden hierbij afgedekt en aan het oog onttrokken. Tevens werd het terrein, tot voor kort gelegen aan een loswal, gesaneerd. Hierbij werd de afgegraven zone heraangevuld met een pakket grond met een dikte van 2 meter.

- *Wat is de impact van de geplande werken?*

De werken hebben geen impact op het eventueel aanwezige bodemarchief daar ze enkel in de recent opgebrachte pakketten aarde plaatsvinden. De pakketten kwamen tot stand vanaf het

midden van de 20ste eeuw bij het uitgraven van de dokken tijdens de havenuitbreidingsfase en recent bij de sanering van het terrein enkele jaren geleden.

4. Kennisvermeerderingspotentieel van het projectgebied

Gezien de ligging van het projectgebied in een zone die sinds het midden van de 20ste eeuw bedekt is door een dik pakket opgespoten aarde en er nagenoeg nog geen archeologisch onderzoek in de regio werd uitgevoerd, kan besloten worden dat eventueel aanwezige archeologische resten sowieso een potentieel tot kennisvermeerdering hebben, gezien de lage graad van archeologische kennis omtrent het projectgebied. De afdekking met een dik pakket aarde heeft het potentieel het al dan niet aanwezige archeologische erfgoed grotendeels te vrijwaren voor recente versturende bodemingrepen.

5. Programma van maatregelen

Er werd een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem uitgevoerd, dat aangeeft dat er geen bijkomende maatregelen meer nodig geacht worden in het kader van de geplande werken. Al het vooronderzoek dat noodzakelijk is om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de landschappelijke ligging en de impact van de geplande werkzaamheden werd uitgevoerd (zie verslag van resultaten van het vooronderzoek).

Belangrijk in de afweging van de noodzaak voor verder vooronderzoek zijn de aanwezige opgespoten pakketten aarde en het feit dat de bodemingrepen geen impact hebben op het al dan niet aanwezige archeologische bodemarchief.

Naar aanleiding hiervan zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt. Deze beslissing steunt op onderstaande redenering.

De afweging of verder vooronderzoek noodzakelijk is, gebeurt op volgende wijze:

Na iedere fase in het vooronderzoek volgt verder vooronderzoek, zonder ingreep in de bodem of met ingreep in de bodem, indien op basis van de reeds uitgevoerde fase(s) van het vooronderzoek onvoldoende informatie gegenereerd is om:

- *de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende te staven*

Hoewel niet kon aangetoond worden dat er zich geen archeologische resten in het projectgebied bevinden, kon wel voldoende worden aangetoond dat deze resten niet zullen worden verstoord door de geplande werkzaamheden.

- *een gemotiveerde uitspraak te doen over het al dan niet moeten nemen van maatregelen*

Gezien het feit dat de werken geen impact hebben op het al dan niet aanwezige archeologische erfgoed, dienen geen verdere maatregelen genomen te worden.

- *een plan van aanpak voor een archeologische opgraving op te maken*

Er dient geen archeologische opgraving plaats te vinden in het projectgebied.

- *een plan van aanpak voor een behoud in situ op te maken*

Er dient geen plan van aanpak gemaakt te worden voor een eventueel behoud in situ.

Op basis van het uitgevoerde vooronderzoek kunnen we besluiten dat er voldoende informatie is gegenereerd om een te bekrachtigen archeologienota op te maken die het ontbreken van potentieel op kennisvermeerdering ten gevolge van de geplande werkzaamheden afdoende staft.